

Stowarzyszenie Polonistów na Litwie
Polonistų asociacija
Tel. +370 612 36511, +370 685 66282
e-mail: info@polonista.lt
<http://www.polonista.lt>

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI SPL W LATACH 2011 – 2014

I. Skład osobowy SPL:

Stowarzyszenie zostało założone 6 czerwca 2011 roku. Założyciele i członkowie Zarządu:

- Danuta Szejnicka – prezes
- dr Henryka Sokołowska – przewodnicząca
- Anna Jasińska – sekretarz
- Danuta Korkus – skarbnik
- dr Irena Masojć – koordynator
- Komisja rewizyjna – Barbara Dajnowicz

Na dzień 15 stycznia 2015 roku na liście Stowarzyszenia Polonistów na Litwie znajduje się 63 członków.

II. Cel i zadania SPL realizowane w latach 2011-2014:

Celem Stowarzyszenia Polonistów na Litwie jest zrzeszenie nauczycieli języka polskiego, wykładowców i innych pracowników oświaty i kultury, zajmujących się nauczaniem języka polskiego i popularyzacją kultury polskiej, stworzenie członkom Stowarzyszenia warunków do działalności twórczej, doskonalenia merytorycznego, uogólnianie i dzielenie się doświadczeniem swoich członków, reprezentowanie i ochrona interesów członków Stowarzyszenia w ramach realizacji celów i zadań Stowarzyszenia. (**Statut SPL** patrz. www.polonista.lt).

Zadania:

- 1. Stworzenie dla nauczycieli języka polskiego warunków do doskonalenia się współpracy, wymiany informacji i doświadczenia zawodowego; organizowanie dla nauczycieli języka polskiego konferencji, seminariów, konsultacji naukowo-metodycznych:**

- **Założenie strony internetowej www.polonista.lt** . Na stronie nauczyciele poloniści mogą znaleźć informacje o spotkaniach, wycieczkach, seminariach, olimpiadach organizowanych przez SPL, a także materiały metodyczne, propozycje dotyczące pracy z uczniami.
- **6 października 2011 r.** warsztaty dla nauczycieli polonistów *Możliwości wykorzystania różnych tekstów kultury w toku lekcji języka polskiego* (dr Danuta Łazarska z Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie).
- **26 kwietnia 2012 r.** w Wileńskiej Szkole Średniej im. W. Syrokomli (podczas I Miniolimpiady Języka Polskiego na Litwie dla uczniów klas VIII) seminarium dla nauczycieli *Pomysły metodyczne do pracy z podręcznikiem do kształcenia literackiego w klasie 8 „Czytam, więc jestem” autorstwa K. Syrnickiej i B. Dajnowicz* poprowadziły autorki tego podręcznika doc. dr K. Syrnicka i starszy nauczyciel języka polskiego B. Dajnowicz.
- **19 lutego 2013 r.** w Wileńskiej Szkole Średniej im. W. Syrokomli odbyły się zajęcia metodyczne *Formy pracy z tekstem Olgi Tokarczuk „Prawiek i inne czasy” w szkole średniej*, które poprowadziły doc. dr Halina Turkiewicz i nauczyciel ekspert Danuta Korkus.
- **18 kwietnia 2013 r.** w Gimnazjum im. Jana Pawła II (podczas II Miniolimpiady Języka Polskiego na Litwie dla uczniów klas VIII) zorganizowane było seminarium dla nauczycieli *Czytanie (poza)lekcyjne, czyli co i jak czytać w szkole podstawowej* poprowadziła Danuta Szejnicka, metodyk Centrum Rozwoju Edukacji.
- **18 października 2013 r.** dla członków SPL podczas zebrania walnego na Litewskim Uniwersytecie Edukologicznym dr Piotr Kołodziej z Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie poprowadził wykład-seminarium metodyczne na temat *Czytanie „Pana Tadeusza”. Rodzinny dom w rodzinnej Europie albo pytania o tożsamość*.
- **12 listopada 2013 r.** w Centrum Rozwoju Edukacji odbyło się spotkanie z nauczycielem delegowanym przez ORPEG mgr. Sebastianem Nowakowskim, podczas którego przedstawiona była prezentacja *Internetowe zasoby edukacyjne i szkolenia dla nauczycieli online, oferowane przez instytucje wspomagające polską oświatę w kraju i za granicą*.
- **W latach 2013-2014** na Litewskim Uniwersytecie Edukologicznym w ramach projektu *Wdrażanie nowej podstawy programowej z języka polskiego w szkołach średnich* odbyły się seminaria metodyczne, podczas których omówiono następujące tematy:
  - *Polska grzeczność językowa na tle innych kultur. Ujęcie językoznawcze i opracowanie metodyczne tematu* – doc. dr Irena Masojć;
  - *Duchowa bezdomność – wartość czy udręka? Tomasz Judym dawniej i dziś* – doc. dr Halina Turkiewicz; *Propozycje interpretacji i form pracy z tekstem S. Żeromskiego „Ludzie bezdomni”* – nauczyciel ekspert Danuta Szejnicka;
  - *Komunikacja językowa w społeczeństwie. Wywiad jako gatunek dziennikarski. Ujęcie językoznawcze i opracowanie metodyczne tematu* – dr Henryka Sokołowska;

➤ „Wieża” G. Herlinga-Grudzińskiego jako studium cierpienia i samotności – doc. dr Halina Turkiewicz; *Trudne pielgrzymowanie do pełni człowieczeństwa*. „Wieża” G. Herlinga-Grudzińskiego. Konteksty – nauczyciel ekspert Anna Jasińska.

- **15 kwietnia 2014 r.** w Szkole Średniej im. J. Lelewela podczas III Miniolimpiady Języka Polskiego na Litwie dla uczniów klas VIII było zorganizowane seminarium dla nauczycieli *Strategie tworzenia tekstu w szkole podstawowej*, które poprowadziła nauczyciel ekspert Danuta Korkus.
- **25-26 września 2014 r.** na Litewskim Uniwersytecie Edukologicznym odbyło się dwudniowe seminarium metodyczne *Edukacja filmowa na lekcjach języka polskiego*. Zajęcia poprowadził prof. dr hab. Witold Bobiński z Uniwersytetu Jagiellońskiego.

2. Uczestniczenie w krajowych i międzynarodowych projektach edukacyjnych:

- **2011-2012 r.** udział w projekcie „Czytające szkoły – Czesław Miłosz 2011/2012”, którego organizatorami byli Fundacja Małego Księcia, Ministerstwo Oświaty i Nauki RL, Forum Kultur Litwy i Litewskie Centrum Informowania i Twórczości Technicznej Uczniów.
- **2013-2014 r.** realizacja projektu: *Wdrażanie nowej podstawy programowej z języka polskiego w szkole średniej (klasa 11-12) na Litwie*. Projekt realizowany przy wsparciu Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP w ramach programu „Współpraca z Polonią i Polakami za granicą”. Koordynator projektu - doc. dr Irena Masojć.
- **2014 r.** Projekt: *Edukacja filmowa na lekcjach języka polskiego*. Projekt był dofinansowany przez Ministerstwo Oświaty i Nauki RL. Koordynator projektu - doc. dr Irena Masojć.
- **2014 r.** Projekt: *Warsztaty twórczego pisania*. Projekt był dofinansowany przez Ministerstwo Oświaty i Nauki RL. Koordynator - dr Henryka Sokołowska.
- **2013-2014 r.** Udział w ogłoszonym przez Centrum Rozwoju Edukacji (Ugdymo plėtotės centras) projekcie *Ugdymo turinio naujovių sklaidos modelis*: konsultacja, przygotowanie scenariuszy, recenzowanie, korygowanie. Koordynator – Danuta Szejnicka.
  - Uczestnicy: doc. dr Irena Masojć, doc. dr Halina Turkiewicz, dr Henryka Sokołowska, Danuta Korkus, Anna Jasińska, Stanisława Wielisiejczyk, Danuta Szejnicka, Elwira Bielawska, Joanna Szczygłowska.
  - Celem projektu jest rozpowszechnienie edukacji z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych (Skaitmeninė mokymo priemonė (SMP)).
  - W ramach projektu zostały opracowane niektóre tematy językowe i literackie wg odnowionych podstaw programowych dla klas 9-10 i 11-12. Materiały będą zamieszczone na stronie internetowej <https://sodas.ugdome.lt/>.

3. Organizowanie wystaw, konkursów, wycieczek edukacyjnych:

- Co roku z inicjatywy SPL odbywa się *Miniolimpiada Języka Polskiego na Litwie dla uczniów klas VIII na Litwie*. W latach 2012-2014 współorganizatorami Miniolimpiady były:
  - w 2012 r. Szkoła Średnia im. W. Syrokomli w Wilnie;

- w 2013 r. Gimnazjum im. Jana Pawła II w Wilnie;
  - w 2014 r. Szkoła Średnia im. J. Lelewela w Wilnie.
  - **17 lutego 2012 r.** wycieczka edukacyjna **do Kowna** *Śladami Mickiewicza w Kownie* (przewodnik – dr J. Szostakowski) oraz wykład w Kowieńskim Centrum Doskonalenia Nauczycieli *Motywy mickiewiczowskie w twórczości współczesnych poetów wileńskich* (prowadząca – doc. dr Halina Turkiewicz).
  - **12-13 kwietnia 2013 r.** wycieczka edukacyjna **do Białegostoku**, podczas której mieliśmy możliwość obejrzeć spektakl „Szalone nożyczki – nowa odsłona” w Teatrze Dramatycznym im. Aleksandra Węgiejki w Białymstoku oraz wziąć udział w warsztatach metodycznych (*Świat według Sławomira Mrożka*) poprowadzonych przez mgr Katarzynę Słowikowską.
  - **W listopadzie 2014 r.** w ramach projektu *Warsztaty twórczego pisania 2014* ogłoszono **konkurs dla uczniów** na napisanie rozprawki na zadany temat.
  - **W grudniu 2014 r.** został ogłoszony **konkurs dla nauczycieli polonistów** na scenariusz lekcji (cyklu lekcji) języka polskiego z zastosowaniem elementów edukacji filmowej.
- 4. Inicjowanie badań dotyczących osiągnięć w procesie nauczania języka polskiego w Republice Litewskiej, inicjowanie pracy nad przygotowaniem pomocy dydaktycznych, analiza wyników nauczania, udzielanie wskazówek dotyczących organizacji procesu nauczania:**

3 lipca 2014 r. zorganizowano spotkanie na Litewskim Uniwersytecie Edukologicznym w celu omówienia potrzeb związanych z kształceniem polonistycznym w klasach 1-12. W spotkaniu udział wzięli: wiceminister Oświaty i Nauki Litwy Edyta Tamošiūnaitė, Kierownik Centrum Języka Polskiego, Literatury, Kultury i Dydaktyki Litewskiego Uniwersytetu Edukologicznego doc. dr Irena Masojć, kierownik wydziału oświaty rej. wileńskiego Lila Andruszkiewicz oraz st. specjalista Janina Klimaszewska, kierownik wydziału oświaty rej. sołecznickiego Janina Markiewicz oraz st. specjalista Halina Smykowska, prezes Stowarzyszenia Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie MACIERZ SZKOLNA Józef Kwiatkowski, przedstawiciele kół metodycznych: m. Wilna – Regina Paszuta i Jolanta Pacyno, rej. wileńskiego – Walentyna Tomaszun, rej. trockiego – Teresa Rynkiewicz i Agnieszka Sakowicz. Podczas spotkania omawiane były wszelkie zagadnienia dotyczące kształcenia polonistycznego na różnych etapach szkoły podstawowej i średniej, m. im. możliwości wydania nowych podręczników do języka polskiego dla klas 11-12, przeprowadzenie analizy jakościowej istniejących podręczników w klasach 1-4 i 5-10, potrzeba przeprowadzenia badań dotyczących jakości nauczania języka polskiego w szkołach ogólnokształcących. Zarząd SPL zobowiązał się przygotować pismo do Ministerstwa Oświaty i Nauki Litwy, w którym zostanie omówiona sytuacja z podręcznikami do języka polskiego oraz wyrażona prośba o wsparcie dążeń polonistów do przygotowania jakościowych pomocy dydaktycznych, które odpowiadałyby podstawie programowej obowiązującej na Litwie. Prezes „Macierzy Szkolnej” deklaruje wsparcie w wydaniu przygotowanych podręczników.

16 stycznia 2015 roku

Prezes Stowarzyszenia Polonistów na Litwie

Danuta Szejnicka